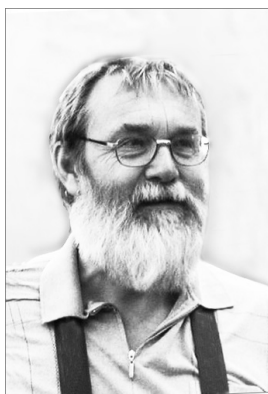

- PÁL V. 1996b. Határmenti kistelepülések egészségföldrajzi folyamatainak elemzési lehetőségei a makói kistérség példáján. – In: PÁL Á.–SZÓNOKY NÉ A.G. (szerk.) Határon innen-határon túl, Szeged, pp. 207–216.
- PÁL V. 2000. Csongrád megyei fekvőbeteg-gyógyintézetek vonzásgyűrűi a betegforgalom alapján. – In: SZÓNOKY NÉ A.G. (szerk.): Határok és régiók. Szeged, pp. 359–366.
- TÓTH J. 2004. Kell nekünk régió? – Iskolakultúra, 11, pp. 48–68.
- SZEILER A. 1999. Az egészségügy regionális ellátásának elvei és a helyi alkalmazás lehetőségei. – Regionális és helyi együttműködési stratégiák tudományos konferencia a Magyar Tudomány Napja, 1999 keretében. Székesfehérvár, 1999. november 5. Konferencia kötet, pp. 281–284.

Dövényi Zoltán 60 éves

Hogy repül az idő! A közhely vádjával illethető, elcsépeltnek szűnő szállóigének újra és újra aktualitást adnak az emelkedő évszámok. Bár sejtettük volna, hogy intézetünk igazgató-helyettese – s egyben folyóiratunk szerkesztőbizottságának oszlopos tagja – is elérkezik egyszer életének e nevezetes dátumához, ám nem gondoltuk, hogy ez ilyen „hamar” bekövetkezik. Tekintélyt parancsoló szakállával, megfontoltságot, megalapozott szakmai magabiztosságot sugárzó energikus alkatával és remek humorérzékével ugyanis hosszú ideje azt a kortalanságot jelképezi fiatalabb kollégái számára, amit sokan joggal irigyelhetnek tőle. Így a 60-asok táborába immár belépett, de korántsem annyinak látszó tudós geográfust köszönti most a szakma!

DÖVÉNYI Zoltán 1948. november 30-án született Balatonbogláron. A nemesdédi általános iskolai, majd a csurgói gimnáziumi évek után sikeresen felvételizett a debreceni Kossuth-Lajos Tudományegyetemen, ahol 1973-ban szerzett történelem-földrajz szakos középiskolai tanári oklevelet. A kiváló kutatói vénákkal rendelkező fiatal diplomásra hamar felfigyel a geográfus szakma, így már az egyetem befejezésének évében az MTA Földrajztudományi Kutatóintézet Békéscsabán működő Alföldi Csoportjához kerül, ahol Tóth József irányításával tudományos munkatársként kezdi el kutatói pályafutását. Ennek eredményességére utal, hogy már a következő évben egyetemi doktori fokozatot szerez a szegedi József Attila Tudományegyetemen. Töretlen szakmai fejlődését jelzi, hogy 1979-ben a hallei Martin Luther Egyetemen kezdheti meg négy éves levelező aspirantúráját, amelyet 1984-ben kandidátusi fokozat megszerzésével zár le a „Kisvárosok helye és szerepe az NDK és Magyarország település-hálózatában, különös tekintettel az agrárterületek mezővárosaira” c. disszertációjával.

Az időközben tudományos osztállyá fejlődött békéscsabai kutatóhelyet viszont 1984-ben az újonnan megalakult Regionális Kutatások Központjához csatolták geográfus szakemberállományával együtt. DÖVÉNYI Zoltán azonban – egyedülként! – hűséges marad anyaintézetéhez. Dél-alföldi munkahelyét fővárosra cserélve a Földrajztudományi Kutatóintézet BERÉNYI István vezette Gazdaság- és Társadalomföldrajzi Osztályának tudományos főmunkatársaként folytatja egyre szélesebb körű kutatómunkáját. Ezt bizonyítja, hogy tudományos érdeklődése a történeti demográfiai és városföldrajzi témák mellett

ekkortól már a munkaerőpiac, a munkanélküliség, valamint az akkoriban Európa szerte előtérbe kerülő nemzetközi migráció és menekültprobléma földrajzi vonatkozásaira is kiterjed. Szaporodó tudományos eredményeinek is köszönhető az 1988-ban elnyert négy éves Humboldt-ösztöndíj, amelynek első időszakát a müncheni Ludwig-Maximillan Egyetemen tölti intenzív kutatómunkával.

DÖVÉNYI Zoltán kiváló tudományszervezői és vezetői készségekkel rendelkezik. Ezt ismerte fel BERÉNYI István igazgató, aki 1991-ben őt nevezi ki a Gazdaság- és Társadalomföldrajzi Osztály vezetőjének. Felsőoktatási kvalitásait ugyanezen évben a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem a címzetes egyetemi docens titulussal ismeri el. A következő években tudományos és tanári karrierje tovább ível fölfelé: 1993-ban fél évet tölthet az európai tudomány egyik „szentélyeként” ismert Heidelbergben a Karl Ruprecht Egyetem Földrajzi Intézetében. 1995-ben sikerrel habilitál a Janus Pannonius Tudományegyetemen, a következő évben Humboldt-ösztöndíjasként a lipcsei Institut für Länderkunde vendégkutatója, 1997-ben Schweitzer Ferenc igazgató őt választja ki a tudományos igazgatóhelyettesi poszt betöltésére, amelyet azóta is lelkiismeretesen és nagy szakértelemmel lát el.

Tovább gyarapodnak hazai és nemzetközi tudományos elismerései is. Még 1997-ben három akadémiai bizottság (társadalomföldrajzi, településtudományi demográfiai) is tagjai közé választja, akárcsak a tekintélyes német földrajzi folyóirat, az Europa Regional (Lipcse) szerkesztőbizottsága. 1999-ben egyetemi tanári kinevezést kap a Pécsi Tudományegyetem (PTE) Földrajzi Intézetébe, egy évre rá a lipcsei Institut für Länderkunde Tudományos Tanácsának tagja lesz. 2002-ben már az Europa Regional társszerkesztője, miközben itthon a Debreceni Egyetemen bevásztják a Természettudományi Kar Habilitációs Bizottságának tagjai közé.

Tudományos életpályáján újabb mérföldkő 2003, az MTA doktora fokozat megszerzése „A foglalkoztatottság és a munkanélküliség történeti és földrajzi aspektusai Magyarországon és Németország új tartományaiban” c. disszertációjával. A következő évben a PTE Földrajzi Intézetének tudományos igazgatóhelyettese, 2005-től igazgatója lesz. Ugyanabban az évben megválasztják az MTA Földtudományi Komplex Tudományos Bizottság elnökévé.

DÖVÉNYI professzor külföldi és hazai tudományos tanácskozások rendszeres résztvevője, gyakori meghívott előadója, számos európai uniós kutatási projekt témavezetője, akinek eddigi nemzetközi szinten is kiemelkedő tudományos tevékenységét 20 könyv, közel 120 magyar és idegen nyelvű könyv- és atlaszfejezet, tematikus térkép, továbbá mintegy 100 folyóiratcikk fémjelzi.

Kedves Zoli! Engedd meg, hogy az Intézet kollektívája és valamennyi geográfus kolléga nevében kívánjunk Neked további szakmai, oktatói és vezetői sikereket abban a reményben, hogy még hosszú ideig erőben és jó egészségben gazdagítod a honi geográfia és intézetünk tudományos eredményeit, elősegítve nemzetközi elismertségünk folyamatos növekedését.

TINER TIBOR